

Dette eksemplar bedes tilbakelevert Stortingets kontor når saken er behandlet av Stortinget.

Innst. S. L.

Indstilling fra den forsterkede utenriks- og konstitutionskomite angaaende grundlinjer for optrækning av sjøgrænsen.

(St. med. nr. 13 med tillegg for 1934 og St. med. nr. 13 for 1935.)

Til Stortinget.

Under 17de juni 1935 avgav den forsterkede komite sin indstilling (indst. S. B.) angaaende fastsættelse av grundlinjepunkter for beregningen av Norges fiskerigrænse fra Grænse-Jakobselv til Træna; ved Stortingets beslutning av 24de juni blev indstillingen enstemmig bifaldt, og ved kgl. resolution av 12te juli 1935 blev grænselinjerne for det norske fiskeriomraade nord for 66° 28,8' nordlig bredde fastsat overensstemmende hermed (Dok. nr. 22, 1935).

Resolutionen blev først kundgjort den 20de august da regjeringen vilde ha alt nøie forberedt.

Den forsterkede komite var av Stortinget blit bemyndiget til at træ sammen mellem sessionene for at utarbeide sin konstitutionsindstilling om fastsættelse av grundlinjepunktene syd for Træna. Det viste sig imidlertid da komiteen traadte sammen den 5te oktober (og den utvidede utenriks- og konstitutionskomite samme dag) at saken var kommet i en ny stilling idet man fra engelsk side hadde bebudet oversendelse av et helt utarbeidet forslag til beskyttelse av banker utenfor sjøgrænsen — mot visse compensationer.

Der var fra engelsk side ikke fremkommet nogen officiel protest mot den norske resolution, men den engelske sendemand i Oslo hadde meddelt at den engelske regjering ikke kunde anerkjende de norske grundlinjer, hvortil utenriksministeren hadde bemerket at det var heller ikke nødvendig (Hovedbilag 150, side 20). Skriftlig meddelte Utenriksdepartementet den britiske legation (16de oktober 1935):

«Den norske regjering vil gjerne dryfta med den britiske regjeringa spørsmål om trålfiske og linefiske i havet utanfor det norske fiskeområde, både om avgrensing på fiskebankane og om merking m. m. i likskap med reglane i Nordsjøavtala. Den norske regjeringa vil gjerne høyra på alle framlegg som i dryftinga måtte koma fram på britisk sida, men ho kann ikkje på fyrehand binda seg til serskilde fyresetninger for den semja som vonleg kan kome i stand.»

Mundtlig gav da den britiske sendemand uttryk for at indtil en overenskomst var bragt istand, og han mente at det skulde bare vare nogen uker, maatte det være en forutsetning at der ikke fra norsk side blev gjort «noko serleg» for at sette ut i livet resolutionen av 12te juli. Regjeringen fandt dette rimelig.

Allerede den 4de september hadde Utenriksdepartementet tilskrevet Forsvarsdepartementet som følger:

«Uppsynet bør få instruks um å gjennomføra vakthaldet på lempeleg vis i den fyrste tida, heilt til det kjem motsett order. Med lempeleg gjennomføring meiner departementet den framgangsmåten at når uppsynet møtar utanlands trålarar innanfor den grensa som no er fastsett, men utanfor den som skulde bli halden uppe efter reglane frå 1933, bør det åtværa trålarane om at no er dei på norsk område, og påleggja dem å koma seg utanfor; vil dei då ikkje lyda, må dei få varsku om at dei i så fall blir innklaga for retten og kann få dom på seg.»

Til klargjørelse av hvad der mentes med en lempelig gjennomførelse skrev Forsvarsdepartementet under 12te september til Kommanderende Admiral:

«På nærmere forespørsel pr. telefon om siste ledd i skrivelsen opplyses fra Utenriksdepartementet at det er meningen at oppbringerer på nevnte område foreløbig ikke skal finne sted.»

I oktober måned kom det flere ganger fra britisk side meddelelse om at nu skulde konventionsutkastet komme, samtidig blev det uttalt at hvis britiske trawlere blev opbragt utenfor «de røde linjer» vilde den britiske regjering beskytte dem (Underbilag 2 til hovedbilag 152). Og den 23de oktober møtte den tyske minister op i Utenriksdepartementet for at erklære at den tyske regjering ikke kunde anerkjende den norske fiskerigrænse (kundgjort ved resolution av 12te juli). Efter hvad der senere er opplyst, maa denne henvendelse antages at være fremkommet paa foranledning av den britiske regjering, som

ogsaa gjorde henvendelse i Frankrike i sakens anledning uten dog at opnaa nogen fransk støtte (Hovedbilag 161, side 7).

Endelig den 7de november meldte den britiske sendemand at han hadde mottat et konventionsutkast fra sin regjering; men han kunde endnu ikke overlevere det. Den 10de december meddelte den britiske chargé d'affaires at et nyt utkast vilde bli sendt med luftpost samme dag, og den 23de s. m. besøkte han utenriksministeren og sa at han nu hadde mottat et konventionsutkast i 40 artikler som snart skulde bli overlevert.

Den 6te januar tilbakekaldte man imidlertid fra britisk side det som tidligere var stillet i utsigt, og sendemanden meddelte at hans regjering alene vilde anerkjende «de røde linjer» — selv dette med visse indskrenkninger. Det tilbud han saaledes overbragte blev avgitt skriftlig den følgende dag som forslag om en ny avtale:

«Den viktigaste forskrifta i avtalen skulde vera forbod imot tråling for alle skip utan omsyn til nasjonalitet, soleis for norske og, innanfor den «raude lina», so nær som på nokre få stader som vi kan dryfta sidan, til vern for 3-mils prinsippet vårt. Elles skulde avtalen gjeva forskrifter i likskap med Nordsjø-koncensjonen for fisket på andre stader.

De ser for eit stort steg vi på vår side dermed gjer i medgjevingar til vinning for dei norske fiskarane, og mi regjering meiner at De skulde løna dette med tiltak til lette for britiske trålarar i norske hamner. I det einskilde kan dette bli dryft seinare, men eg vilde vera takksam for å få høyra på den tid det høver Dykk om De — soleis som eg lit på De vil — reknar det grunnlaget som her er framlagt for mogleg å godtaka, so eg kan gjeva melding om det til regjeringa mi.»

Den forsterkede komite avgav under 9de januar d. a. en kort meddelelse (Hovedbilag 160) til Stortinget om sakens stilling; og den 14de januar gav utenriksministeren en supplerende redegjørelse i Stortingsmøte for lukkede døre (Hovedbilag 161). Han refererte her det citerte «tilbud» fra britisk side og uttalte at han hadde tænkt at besvare denne henvendelse saaledes:

«Det er hertil å merka at når den norske Regjeringa var viljug til å dryfta framlegg som måtte koma frå britisk side om fiskegrensespørsmålet, so var det for di ho måtte rekna det for ein stor vinning å få ein avtale som gav fast skipnad for tilhøvet millom trålarane og linefiskerane på bankane ute i det frie havet. Når den britiske regjeringa no gjev upp tanken om ein slik avtale, kan ikkje den norske Regjeringa sjå at det blir noko grunnlag for forhandling om fiskegrensespørsmålet.»

Utenriksministerens redegjørelse blev oversendt den forsterkede og utvidede utenriks- og konstitutionskomite som sammen med utenriksministeren (Hovedbilag 163) indgaa-

ende drøftet formen for en besvarelse av den britiske henvendelse.

Hr. Joh. Ludw. Mowinckel fremsatte i komiteen følgende forslag:

«Under henvisning til den kongelige resolusjon anmodes Regjeringen om i anledning av det britiske forhandlingstilbud å undersøke muligheten av gjennom vennskapelige forhandlinger å komme til en overenskomst med Storbritannia om en særskilt 4 mils trålergrense for Nord-Norge i forbindelse med en avtale om forholdet mellom tråler- og linefisket på de store fiskebanker utenfor territorialgrensen.»

Forslaget opnaadde 2 stemmer.

Den 25de januar behandlet Stortinget i lukket møte mundtlig indstilling fra den forsterkede og utvidede utenrikskomite (Hovedbilag 164) gaaende ut paa at utenriksministerens redegjørelse av 14de januar vedlegges protokollen. Hr. Mowinckel fremsatte sitt forslag; men da det ikke fandt støtte, tok han det tilbake, og indstillingen blev derefter enstemmig bifaldt.

Utenriksministeren refererte sit utkast til svarnote til den engelske sendemand. Det fremkaldte forskjellige bemerkninger, og under 5te februar overleverte utenriksministeren den britiske sendemand følgende aide mémoire:

«Den 24 august 1935 gav den britiske sendemannen i Oslo munnleg fråsegn om at regjeringa hans ikkje kunde godkjenna det prinsippet som Noreg held fast på om ei 4-mils-sjøgrense, og at ho måtte taka undanhald med omsyn på dei grunnlinene for fiskegrensa utanfor Nord-Noreg som var fastsett med kgl. resolusjon frå 12 juli s. å.

Sendemannen nemnte med det same at regjeringa hans hadde fyrebudd eit framlegg om ein ålmenn avtale om heile fiskebanespørsmålet i havet utanfor Nord-Noreg, og han venta i den næraste framtida instruks om å dryfta slikt eit framlegg med den norske regjeringa.

Med grunnlag i desse fråsegnene lova den norske regjeringa at resolusjonen frå 12 juli fyrebils skulde bli sett berre lempeleg i verk.

Den 25 september bar so den britiske sendemannen fram eit tilbod frå regjeringa si om forhandling, på den måten at den britiske regjeringa spurde om den norske regjeringa var viljug til å dryfte framlegg som bygde på fire hovudpunkt:

- 1) fiskespørsmål nordpå skulde bli løyst med ein avtale som fylgde hovudlinene i Nordsjø-koncensjonen og gav høvelege forskrifter for merking og opplysning for fiskereidskapar;
- 2) liner skulde bli oppdregne som avgrensa område for trålarar og linefiskarar utan omsyn til nasjonalitet;
- 3) desse linene skulde i sume tilfelle gå utanom bankar mange miler utanfor noko tenkeleg sjøgrense;
- 4) i andre tilfelle skulde linene bøygja inn mot land, soleis at dei gav rom for trålarområde etter måten nær inn åt det.

Dette tilbudet vart overgjeve i skriftleg form.

Den 1 oktober gav den norske utanriksministeren dette svaret:

«Den norske regjeringa vil gjerne dryfta med den britiske spørsmål om trålfiske og linefiske utanfor det norske fiskeområde, både om avgrensing på fiskebankane og om merking m. m. i likskap med reglane i Nordsjø-avtalen.

Den norske regjeringa vil gjerne høyra på alle framlegg som i dryftinga måtte koma fram på britisk side; men ho kan ikkje på fyrehand binda seg til serskilde fyresetningar for den semja som vonleg kan koma i stand.»

Den britiske sendemannen hadde samstundes sterkt halde fram kor viktig det vilde vera om den kgl. resolusjonen fra 12 juli ikkje vart sett i verk so lenge forhandlingane stod på. Den norske utanriksministeren kunde likevel ikkje lova meir enn det han hadde lova fyrr, — lempeleg gjennomføring.

Den 7 november melde den britiske sendemannen at han no hadde fått ifrå regjeringa si eit framlegg til avtale av trålarspørsmålet, men at det skilde seg ifrå forhandlingsgrunnlaget frå 25 september i det stykket at det ikkje vilde skifta havet millom trålarar og linefiskarar etter visse grenseliner, men heller halda trålarane heilt burte frå bankane i visse tider av året. Den britiske regjeringa vilde likevel endå arbeida med framlegget fyrr ho la det fram i endeleg form.

Den 12 desember melde den britiske chargé d'affaires at framlegget no låg ferdig, men at han måtte venta på serskild order om å bera det fram.

Den 6 januar 1936 kom den britiske sendemannen med munnleg tilbod frå regjeringa si om at ho vilde gå med på at dei «raude linene» som var oppdregne i 1924 (dermed meint ikkje grunnlinene, men 4-mils-linene utanfor dei) skulde gjelda som grenser for det området som trålarane (britiske so vel som norske) ikkje måtte koma inn på; sume få stader måtte det likevel bli gjort små avvik som førde grenselina noko lenger inn, til teikn på at Stor-Britannia ikkje gav upp 3-mils-prinsippet sitt. Sendemannen sa ifrå at den britiske regjeringa no meinte at det i denne samanhengen ikkje kunde bli forhandla om ein ålmenn avtale for fiskebankane i det frie havet. Men han streka under at den britiske regjeringa tøygde seg so langt med det nye tilbudet sitt, so ho til vederlag måtte kunna rekna med ymis lette for britiske trålarar i norske hamner.

Til dette er å merka at dei «raude linene» som det her er spørsmål om, på ymse stader går ein god mun lenger inn mot land enn dei fiskegrensene som vart fastsett med den kgl. resolusjonen frå 12 juli. og dei har aldri hatt noko slags lovs kraft. Det kartet med desse «raude linene» som vart framlagt under dryftingane i Oslo 1924, var ikkje utarbeidd av noka ansvarleg norsk myndigheit: det var nærast gjort som ei prøve på koss ein kunde tenkja seg grunnliner dregne. Og det vart straks frå fyrste stund både frå britisk og frå norsk side sagt ifrå og godgjent at ingen ting av det som vart framlagt i desse dryftingane, på nokon måte kunde prejudisere norsk standpunkt i spørsmålet om sjøgrensa. Då den britiske sendemannen 24 mai 1934

vilde slå fast at britiske trålarar etter ei semje frå 1925 skulde ha rett til å driva fisket sitt heilt inn åt dei «raude linene», vart dette påstandet straks tilbakevist av det norske Utanriksdepartementet. Dei «raude linene» kan soleis ikkje for den norske regjeringa vera noko utgangspunkt for dryftingar om fiskegrenser i Nord-Noreg. Fyrst med den kgl. resolusjonen 12 juli 1935 har Noreg kunngjort kva dei norske statsmaktene reknar for grensene for det norske fiskeområdet i havet der nord. Og desse grensene er det som no gjeld.

Når den norske regjeringa straks sa seg viljug til å dryfta framlegg som måtte koma frå britisk side om trålargrenser, so var det for di ho måtte sjå en stor vinning i å få ein avtale som gav fast skipnad for tilhøvet millom trålarane og linefiskarane ikkje berre innmed strendene, men likso vel på bankane ute i det frie havet. Heile tida sidan det vart varsla om at den britiske regjeringa emna på slikt eit framlegg, har den norske regjeringa vore budd på å taka det upp til prøving og dryfting, anten det so vart spørsmål om å avgrensa visse område av havet til bruk for trålfiskarane og freda andre område til bruk for linefiskarane, eller — soleis som det var på tale i 1924 — om å setja fast visse tider av året for trålfiske og for linefiske. Men Regjeringa kan ikkje vera med på ei dryfting som berre gjeld det britiske ynsket om å flytja dei norske fiskegrensene som no er fastsett. Når den britiske regjeringa no, i det minste for det fyrste, gjev upp tanken om ein ålmenn avtale om trålfisket, er den norske regjeringa dessverre ikkje istand til å finna at det dermed er gjeve grunnlag for den forhandlinga som var påtenkt om fiskespørsmåla utanfor Nord-Noreg. Men Regjeringa er framleis fullt viljug til å vera med på ei dryfting med den britiske regjeringa i samsvar med fråsegna si frå 1 oktober 1935, og no har den vona at alle dei spørsmåla som i denne samanhengen kjem upp millom dei tvo regjeringane, skal nå fram til venskapleg løysing.» (Hovedbilag 158.)

Aide-mémoiret blev overleveret under en samtale med den britiske sendemand (Underbilag 1 til hovedbilag 170). Herom heter det i utenriksministerens notat: «Og han vilde no perssa meg til å koma med eit framlegg. . . . Men eg nekta plent å segja noko om dei grenselinone det kunde bli spursmål um for trålfisket. Eg sa at skulde vi bli einige um å forby trålfisket for visse månader, fekk vi sjå reint praktisk på spursmålet um kva for bankar som elles skulde stå opne for det, og det måtte ombodsmenner for fiskarane vera med på å dryfta. Eg meinte at dryftinga laut gå for seg på fritt grunnlag, og so fekk vi sjå kva resultatet vart. — Dormer lova å leggja dette fram for regjeringa si.»

Noget svar paa dette aide-mémoire blev ikke avgitt. Den 22de februar klaget den britiske minister over at der blev skredet ind overfor britiske traalere utenfor de røde linjer; og utenriksministeren svarte under 25de

at den norske regjering hadde strukket overgangstiden endnu længer end der var anmodet om fra britisk side.

Den 27de klaget paany den britiske sendemand over overgrep mot traalere; men den 29de søkte han utenriksministeren (Underbilag 3 til hovedbilag 170) for at meddele ham at han nu hadde faat svar paa det norske aide-mémoire av 5te februar og skulde overlevere dette svar med det første, han bare bad om at der ikke maatte bli skredet ind mot traalere utenfor de «røde linjer» saalænge eventuelle forhandlinger paagik. Utenriksminister Koht meddelte ham da hvad de norske opsynsskibes instruks gik ut paa og redegjorde i møte i den forsterkede komite den 2den mars for sakens stilling (Hovedbilag 165).

Under 5te mars (Underbilag 4 til Hovedbilag 170) skrev Mr. Dormer til utenriksdepartementet at hans regjering var blitt underrettet om samtalen av 29de februar (om instruksen) og tilføier:

«De britiske traaler-interesser blir underrettet om sakens almindelige stilling og anmodet om ikke at gi nogen offentlige meddelelser og at paalægge skipperne at undgaa provokationer.»

Denne henstilling kan neppe sies at være loyalt efterfulgt (se opgaven over trawlerfriktioner); og de norske myndigheter har opsnappet telegrammer fra britiske redere til britiske trawlere med instruks om ikke at bry sig om henstillinger fra de norske opsynsskibe. (Meddelelse fra utenriksminister Koht til komiteen, hovedbilag 167.)

Imidlertid søkte den britiske sendemand utenriksminister Koht den 7de mars og overrakte et aide-mémoire, som til sit utgangspunkt henviste til den før citerte uttalelse av utenriksminister Koht den 5te februar og erklærte at den britiske regjering er villig til at underhandle om en avtale som deler havet mellom trawlere og andre fiskefartøier paa en saadan maate at «man undgaar at trække linjer eller dele op bankene».

Utenriksminister Koht uttalte da at han tok dette aide-mémoire som utgangspunkt for en drøftelse av hele trawlerspørsmålet, og at han paa det grundlag vilde se til at forme et forslag. — Herom fik dog ikke komiteen nogen meddelelse før den 4de juni.

Til at arbeide med et slikt utkast til avtale som han hadde stillet den engelske minister i utsigt, indkaldte utenriksministeren fylkesmand Bassøe, Troms og fiskerne Harry Alvær, Senja og Johannes Olsen, Måsøy.

De møtte til konferance i Utenriksdeparte-

mentet den 21de mars. Herom foreligger følgende notat:

«Til stede var:

Utenriksministeren, Utenriksråden, de tilkalte sakkydige: fylkesmann Bassøe, fisker Harry Alvær, Senja, og fisker Johannes Olsen, Måsøy, samt byråchef Walnum, byråchef Skylstad og sekretær Ræder.

Utenriksministeren redegjorde for sine samtaler med den britiske sendemann som hadde ledet frem til at man nu fra norsk side skulde søke å sette op et utkast til fiskeriavtale med Storbritannia. Det som han vilde be de sakkydige om, var å utarbeide et utkast til avtale på et praktisk grunnlag. Man måtte være opmerksom på at det ikke lot sig gjøre å stenge trålingen ute. Det det kunde bli spørsmål om var å søke å treffe en ordning om havdeling eller om sesongdeling av feltene mellom trålerne og de norske fiskere ut fra praktiske fiskerimessige synspunkter. Nordsjø-konvensjonen vilde kunne brukes som grunnlag for de rent tekniske bestemmelser. Det område en eventuell avtale skulde gjelde for, var havet utenfor den norske kyst fra Vestfjorden og nordover.

På forespørsel fra fylkesmann Bassøe uttalte Utenriksministeren at de sakkydige ikke skulde befatte sig med sjøgrensespørsmålet, — resolusjonslinjene fra 1935 eller de «røde linjer». Utkastet skulde formes med henblikk på å finne rimelige regler for ordningen av samfisket mellom de britiske og de norske fiskere. Spørsmålet om eventuelt å søke visse områder fredet for trålfiske vilde Utenriksministeren legge helt i de sakkyn-diges hånd. Det kunde også bli spørsmål om eventuelt å tillate tråling innenfor grensen, idet dette også var et rent praktisk spørsmål.

Bestemmelsene burde formes således at de tok sikte på alt trålefiske, ikke bare det britiske. Der var fra tysk side kommet anmodning om å få delta i eventuelle forhandlinger.

Av de praktiske spørsmål som der måtte treffes bestemmelser om i avtalen, nevnte Utenriksministeren merkning av fiskeredskaper og maskinstørrelsen i trålen.»

Den forsterkede utenriks- og konstitutionskomite har ikke drøftet det utkast til avtale som er blitt resultatet av de tilkaldte sakkyn-diges arbeide. Det blev avgitt til Utenriksdepartementet den 31te mars og blev i begyndelsen av april sendt til Forsvarsdepartementet, Handelsdepartementet og Justisdepartementet til uttalelse. Og idet Utenriksdepartementet under 9de juni oversender utkastet (Hovedbilag 171) «til underretning» for komiteen uttales det at før svar foreligger fra de andre departementer, vil Utenriksdepartementet ikke ta standpunkt til utkastet. — Dette er endnu ikke skedd ved avgivelsen av denne indstilling.

Skjønt det saaledes ikke foreligger noget som helst officielt, og det er et aapent spørsmål om utkastet overhodet vil bli videre bearbeidet, finder komiteen dog at maatte understreke Stortingets uttrykkelige forut-

sætning av 1934 (Indst. S. G.) at sjøgrænse-saken indtil den er endelig avgjort, betragtes som «værende i dettes haand, saaledes at ingen skridt træffes og ingen drøftelse av dette spørsmål med fremmed magt finder sted uten i forstaaelse med den forsterkede komite eller den utvidede utenrikskomite».

Av en samtale utenriksminister Koht i mai maaned har hat med Mr. Maurice, den britiske fiskeridirektør, synes det at fremgaa at man fremdeles i England arbeider med det tidligere berørte utkast til konvention i 40 artikler (underbilag 8 til hovedbilag 170), mens utenriksministeren paa sin side uttalte haab om at det norske konventionsutkast skulde foreligge færdig inden utgangen av mai.

Likeledes sees utenriksministeren i en samtale med den britiske minister i Oslo av 3dje juni (underbilag 10 til hovedbilag 170) at ha uttalt at det norske konventionsutkast «hadde møtt visse indvendinger i marinestyrelsen».

Komiteen finder at det vilde ha været ønskelig om spørsmålet om et bestemt til-sagn om norsk konventionsutkast hadde været diskutert med komiteen. Likeledes mener komiteen at vi er kommet i en litet til-fredsstillende situation derved at de britiske trawlereiere har faat underretning om indholdet av den foreløbige «lempelige» instruks for opsynsskibene, og at det er ønskelig at Regjeringen snarest tar bestemt standpunkt til det vanskelige spørsmål hvor-længe denne foreløbige, lempelige haand-hævelse av den kgl. resolution av 12te juli 1935 skal fortsætte; og komiteen beklager at det paa grund av den usikkerhet som har hvilet over saken, har været umulig at avgi nogen fyldestgjørende indstilling tidligere. Som det vil fremgaa av det følgende kan komiteen heller ikke nu angi noget be-stemt tidspunkt for fastsættelse av grund-linjepunkter syd for Træna.

Den 31te mai (Underbilag 9 til hoved-bilag 170) protesterte den britiske sende-mand i Oslo paany mot de advarsler som blev git til britiske trawlere. Og under 1ste juni svarte utenriksministeren at han gik ut fra at den britiske regjering vil vise samme taalmodighet i denne sak som den norske regjering har vist. — Forøvrig er der i et særskilt bilag til indstillingen gjort rede for de incidents med trawlere der har været siden resolutionen av 12te juli blev sat i kraft.

I Innst. S. B., 1935 (s. 15 og 25) var be-budet en særlig utredning angaaende de «røde linjer» og sakens forhistorie. Da saken imid-lertid stadig har været under utvikling, har det været komiteen umulig at faa avgit denne historisk-kritiske utredning i betimelig tid; den søker derfor Stortingets bemyndigelse til at træde sammen i høst og avslutte dette arbeide, saa utredningen kan foreligge som dokument for neste Storting.

Grundlinjepunktene.

Ved beslutning av 24de juni 1935 bifaldt Stortinget enstemmig den forsterkede utenriks- og konstitutionskomi-tes indstilling om fastsættelse av grundlin-jepunkter for beregningen av Norges fiskeri-grænse fra Grænse-Jakobselv til Træna. Ind-stillingen fulgte i det væsentlige mindretallet i sjøgrænsekommissionen av 1926 og var overensstemmende med indstillingen fra den forsterkede komite av 1931.

Efter denne Stortingets beslutning og den kgl. resolution av 12te juli er der ingen opfordring for komiteen til at drøfte selve principerne for en fastlæggelse av grundlinje-punkter; de maa nu ansees som vedtat en gang for alle. Med desto større tryghet kan derfor komiteen fastholde sit stand-punkt fra 1931: at anbefale at grundlinjerne for hele den øvrige del av kysten, hvor de ikke allerede er fastslaat ved kgl. resolution optrækkes overensstemmende med forslag fra Sjøgrænsekommissionens mindretal — med de undtagelser som var berørt av komiteen i 1931 saaledes som nedenfor gjort rede for:

For kystavsnittet Grip—Svinøy blev grund-linjer fastslaat ved de kgl. resolutioner av 16de oktober 1869 og 9de september 1889.

Sjøgrænsekommissionen av 1926 har her gjort opmerksom paa at nyere hydrografiske undersøkelser — muligens ogsaa landets hævnning — idag vilde ha betinget et noget annet valg av grundlinjepunkter end det som blev gjort særlig i 1889, og den foreslaar en-stemmig at regulere linjerne av 1869 og 1889 «for ogsaa formelt at bringe dem i overens-stemmelse med det princip som er uttrykkel-ig fastslaat av statsmaktene, nemlig at sjø-bæltet skal regnes fra ytterste ø eller skjær som ikke til stadighet er overskyttet av havet.»

Sjøgrænsekommissionens mindretal fore-slaar desuten at grundlinjen fra Ytre Skat-baae ved Bratvær paa Smøla trækkes til Fogna og at linjen Fogna (Kalven) — Yt-terste Jevleholme falder bort, saaledes at

Griptarene falder ind under norsk territorium.

Nærværende komite kan ikke anbefale nogen av disse forslag.

Selv om det er utvilsomt at mere specielle undersøkelser paa stedet vilde ha betinget en noget anden optrækning i 1889 anser komiteen det for at ha en direkte politisk betydning at man ikke nu rører ved nogen av de linjer som tidligere er fastslaat og i henved 70, respektive 50 aar har været kjendt av alle interesserte magter. Hvad der fra norsk side søkes tilstræbt ved den nye række av kgl. resolutioner maa ikke fremtræ som en utvidelse av norsk sjøterritorium, men som en fortsættelse av det praktiske kartmæssige kodifikationsarbeide som blev paabegyndt i 1869 og fortsat i 1881 og 1889.

Komiteen foreslaar derfor at ingen nye linjer trækkes for det omraade hvor sjøgrænsen tidligere har vært kundgjort ved kgl. resolution og anerkjendt av andre magter, men at den nye resolution, saaledes som den hele tid forutsat — fortsætter optrækningen — nordover til Træna og sydover fra Svinøy.

Det andet sted hvor nærværende komite ikke kan følge mindretallet i Sjøgrænsekommissionen er paa strækningen Utsira — Jærens rev, hvor mindretallet anbefaler at der anvendes grundlinjer som skjærer hverandre mellom endepunkterne, et system som vistnok er anvendt i den irske fri-stat og i De Forenede Stater, men som ligger utenfor praksis og sedvane i Norge. Komiteen har ikke kunnet overbevise sig om at det man kan vinde ved at anvende dette system paa et enkelt kystavsnit opveier den reelle og taktiske usikkerhet dette brudd paa det princip man ellers har fulgt, vilde kunne avstedkomme.

Komiteens medlemmer Joh. Ludw. Mowinckel og Anderssen-Rysst finder under henvisning til den av den forrige regjering fremlagte St. med. nr. 13, 1935, at maatte henholde sig til den reservation de tok ved avgivelse av komiteens indstilling av

17de juni 1935 og under Stortingets behandling av denne indstilling 24de juni 1935.

Paa grund av drøftelser med England om fiskerispørsmål (havdeling) ut for Nord-Norges kyst som endnu ikke er avsluttet og muligheten for at sakens videre utvikling kan føre til en retslig avgjørelse av grundlinjespørsmålet finder komiteen ikke at nye grundlinjepunkter syd for Træna for øieblikket bør fastslaaes ved kgl. resolution, men at Regjeringen bør bemyndiges til naar tidspunktet er inde, at fortsætte og avslutte den paabegyndte optrækning av grundlinjer rundt hele den norske kyst.

Overensstemmende hermed og under henvisning til hvad overfor er anført indstilles til Stortinget at fatte saadan

beslutning:

I.

Stortinget bemyndiger Regjeringen til naar tidspunktet ansees beleilig, at søke utvirket kgl. resolution om fastsættelse av grundlinjepunkter for beregningen av Norges fiskerigrænse for samtlige de kystavsnits vedkommende hvor saadanne punkter ikke tidligere er fastslaat, overensstemmende med de i nærværende indstilling, bilag 1, angivne.

II.

Stortinget samtykker i at den forsterkede utenriks- og konstitutionskomite træder sammen i høst for at avslutte sit arbeide med sjøgrænsesaken.

Oslo i den forsterkede utenriks- og konstitutionskomite den 10 juli 1936.

T. Anderssen-Rysst, J. Andrá. N. Eggen.
sekretær.

C. J. Hambro, M. H. Handberg,
formann og ordfører.

I. Kirkeby-Garstad. Joh. Ludw. Mowinckel.
Sven Nielsen. Sverre Støstad, P. Thorvik.
O. Vegheim.

Bilag 1.

Fiskerigrænsen syd for Træna blir at trække 4 n. mil utenfor og parallelt med rette grundlinjer trukket mellem følgende punkter:

Fra grundlinjepunkt 48, vestkanten av Bøvarden til

49. Lundbøen, beliggende på $66^{\circ} 7',5$ n. br. og $11^{\circ} 33',5$ l. o. Gr.
50. Svinglebåen, beliggende på $65^{\circ} 38',45$ n. br. og $11^{\circ} 16',1$ l. o. Gr.
51. vestkant av Høgbraken, beliggende på $65^{\circ} 23',7$ n. br. og $11^{\circ} 1',7$ l. o. Gr.
52. vestkant av Hummelvær—Svartflesa, beliggende på $64^{\circ} 58',85$ n. br. og $10^{\circ} 36',7$ l. o. Gr.
53. vestkant av Fråholms—Svartflesa, beliggende på $64^{\circ} 54',9$ n. br. og $10^{\circ} 31',8$ l. o. Gr.
54. vestkant av Ertenbraken, beliggende på $64^{\circ} 46',9$ n. br. og $10^{\circ} 27',0$ l. o. Gr.
55. Utgrunnsskjær, beliggende på $64^{\circ} 12',9$ n. br. og $9^{\circ} 16',4$ l. o. Gr.
56. Midtre Springerren, beliggende på $63^{\circ} 54',6$ n. br. og $8^{\circ} 27',6$ l. o. Gr.
57. Hilbåen ved Andholmsleden, beliggende på $63^{\circ} 53',5$ n. br. og $8^{\circ} 25',5$ l. o. Gr.
58. Nordvestligste Dreitflu, beliggende på $63^{\circ} 50',0$ n. br. og $8^{\circ} 19',9$ l. o. Gr.
59. Nordvestkant av Flesa, beliggende på $63^{\circ} 32',25$ n. br. og $7^{\circ} 49',7$ l. o. Gr.
60. Ytre Smoksbåen, beliggende på $63^{\circ} 28',15$ n. br. og $7^{\circ} 44',1$ l. o. Gr.
61. Ytre Skatbåen, beliggende på $63^{\circ} 26',35$ n. br. og $7^{\circ} 42'$ l. o. Gr.
62. Nordvestpynten av Vestligste Flesin (Ytterste Jevleholme), beliggende på $63^{\circ} 13',3$ n. br. og $7^{\circ} 32',8$ l. o. Gr.
63. Kalven, beliggende på $63^{\circ} 06',97$ n. br. og $7^{\circ} 11',47$ l. o. Gr.
64. Gravskjær, beliggende på $62^{\circ} 53',2$ n. br. og $6^{\circ} 18',3$ l. o. Gr.
65. Skråpen, beliggende på $62^{\circ} 48',8$ n. br. og $6^{\circ} 15',87$ l. o. Gr.
66. Storholmen, beliggende på $62^{\circ} 41',05$ n. br. og $5^{\circ} 59',3$ l. o. Gr.
67. Tørrskjæret nord av Skjærkalven ved Svinøy, beliggende på $62^{\circ} 20',17$ n. br. og $5^{\circ} 16',2$ l. o. Gr.
68. den vestligste av Bukketjuvene, beliggende på $62^{\circ} 11',2$ n. br. og $5^{\circ} 3',7$ l. o. Gr.
69. Steinen, beliggende på $62^{\circ} 1',74$ n. br. og $4^{\circ} 54',3$ l. o. Gr.
70. den sydligste av Vetrungene, beliggende på $61^{\circ} 56',25$ n. br. og $4^{\circ} 49',35$ l. o. Gr.
71. den vestligste av Senningene, beliggende på $61^{\circ} 39',1$ n. br. og $4^{\circ} 34',3$ l. o. Gr.
72. ytterste overvannsskjær ved Nordholmene, beliggende på $61^{\circ} 4',43$ n. br. og $4^{\circ} 30',6$ l. o. Gr.
73. nordvestpynten av Steinøy, beliggende på $61^{\circ} 2',05$ n. br. og $4^{\circ} 30',25$ l. o. Gr.
74. vestkanten av Mulen, beliggende på $61^{\circ} 1',7$ n. br. og $4^{\circ} 30',3$ l. o. Gr.
75. vestpynten av Gangvarskjær, beliggende på $60^{\circ} 38',37$ n. br. og $4^{\circ} 43',2$ l. o. Gr.
76. Herboskjæret, beliggende på $60^{\circ} 18',75$ n. br. og $4^{\circ} 53',5$ l. o. Gr.
77. vestligste Hufteskjær, beliggende på 60° gr. $15',65$ n. br. og $4^{\circ} 55',2$ l. o. Gr.
78. vestpynten av Fugløy, beliggende på $60^{\circ} 0',7$ n. br. og $5^{\circ} 0',5$ l. o. Gr.
79. Terneskjær, beliggende på $59^{\circ} 48',0$ n. br. og $5^{\circ} 3',0$ l. o. Gr.
80. Boaskjær, beliggende på $59^{\circ} 38',5$ n. br. og $5^{\circ} 4',8$ l. o. Gr.
81. nordvestligste pynt av Utsira, beliggende på $59^{\circ} 18',63$ n. br. og $4^{\circ} 51',75$ l. o. Gr.
82. vestlige pynt av Utsira, beliggende på $59^{\circ} 18',4$ n. br. og $4^{\circ} 51',55$ l. o. Gr.
83. vestligste av Spannholmene, beliggende på $59^{\circ} 17',0$ n. br. og $4^{\circ} 50',9$ l. o. Gr.
84. Lausungen, beliggende på $59^{\circ} 16',3$ n. br. og $4^{\circ} 51',2$ l. o. Gr.
85. Sveljeskjær, beliggende på $59^{\circ} 8',4$ n. br. og $5^{\circ} 10',9$ l. o. Gr.
86. vestligste tørrskjær ved Imsa, beliggende på $59^{\circ} 0',45$ n. br. og $5^{\circ} 22',25$ l. o. Gr.

87. Ytre Faksen ved Kjør, beliggende på 58° 52',6 n. br. og 5° 25',7 l. o. Gr.
88. Jærens Rev, beliggende på 58° 45',0 n. br. og 5° 29',6 l. o. Gr.
89. Håtangen, beliggende på 58° 40',1 n. br. og 5° 32',8 l. o. Gr.
90. Obrestadpynten, beliggende på 58° 39',35 n. br. og 5° 33',32 l. o. Gr.
91. Horrpynten, beliggende på 58° 33',55 n. br. og 5° 39',6 l. o. Gr.
92. Ørenpynten, beliggende på 58° 32',9 n. br. og 5° 40',32 l. o. Gr.
93. Jær Rauna, beliggende på 58° 31',55 n. br. og 5° 42',6 l. o. Gr.
94. pynten ved Ekerøy fyr, beliggende på 58° 25',7 n. br. og 5° 52',1 l. o. Gr.
95. vestligste Røsholme, beliggende på 58° 25',3 n. br. og 5° 52',8 l. o. Gr.
96. Søndre Svetlingen, beliggende på 58° 23',65 n. br. og 5° 58',4 l. o. Gr.
97. Flatskjær ved Svåholmene, beliggende på 58° 22',32 n. br. og 6° 2',9 l. o. Gr.
98. Springeren ved Vestre Knapene, beliggende på 58° 17',1 n. br. og 6° 19',0 l. o. Gr.
99. ytterste skjær ved Skarvodden på Lista, beliggende på 58° 6',7 n. br. og 6° 33',6 l. o. Gr.
100. sydvestligste pynt på Brekneholmen, beliggende på 58° 5',55 n. br. og 6° 35',35 l. o. Gr.
101. sydpynnten av Gråhaugen, beliggende på 58° 5' n. br. og 6° 36',3 l. o. Gr.
102. ytterste skjær ved Lille Døsen, beliggende på 58° 4',1 n. br. og 6° 38' l. o. Gr.
103. ytterste skjær ved Døsen, beliggende på 58° 3',85 n. br. og 6° 38',8 l. o. Gr.
104. Vestre Kattestein, beliggende på 58° 3',4 n. br. og 6° gr. 40',0 l. o. Gr.
105. ytterste skjær ved Rauna, beliggende på 58° 3',3 n. br. og 6° 40',6 l. o. Gr.
106. Bispen, beliggende på 57° 58',95 n. br. og 7° 0',6 l. o. Gr.
107. sydligste skjær i Gjeslingene ved Utvåre, beliggende på 57° 57',55 n. br. og 7° 12',5 l. o. Gr.
108. sydligste skjær ved Ytre Odden, beliggende på 57° 57',35 n. br. og 7° 34',2 l. o. Gr.
109. Ytreskjær, beliggende på 57° 57',55 n. br. og 7° 37',25 l. o. Gr.
110. sydostligste Gåsskjær, beliggende på 57° 57',9 n. br. og 7° 39',1 l. o. Gr.
111. Vestre Ballastskjær, beliggende på 57° 58',35 n. br. og 7° 41',25 l. o. Gr.
112. Lille Svarten, beliggende på 58° 2',85 n. br. og 8° 1',4 l. o. Gr.
113. Meholmskjær, beliggende på 58° 5',45 n. br. og 8° 11',9 l. o. Gr.
114. overvannsskjæret Langbåen, beliggende på 58° 6',36 n. br. og 8° 15',4 l. o. Gr.
115. ytterste skjær ved Gjeslingene ved Gåsen Båke, beliggende på 58° 13',0 n. br. og 8° 29',1 l. o. Gr.
116. Hesnesbreken, beliggende på 58° 18',35 n. br. og 8° 39',8 l. o. Gr.
117. sydostligste skjær i Lossene, beliggende på 58° 21',28 n. br. og 8° 44',65 l. o. Gr.
118. Brenningene varde, beliggende på 58° 28',45 n. br. og 8° 56',3 l. o. Gr.
119. Måla, beliggende på 58° 31',2 n. br. og 9° 0',6 l. o. Gr.
120. Sildskjær, beliggende på 58° 39',7 n. br. og 9° 12',8 l. o. Gr.
121. ytterste skjær eller sten ost av Jomfrulands sydvestspiss, beliggende på 58° 50',0 n. br. og 9° 33',6 l. o. Gr.
122. skjæret syd av Tvisteinen fyr, beliggende på 58° 56',08 n. br. og 9° 56',55 l. o. Gr.
123. skjæret ved sydpynnten av Ertolmen i Rauer, beliggende på 58° 58',6 n. br. og 10° 14',1 l. o. Gr.
124. Midtre Heiaflu, beliggende på 58° 56',8 n. br. og 10° 53',35 l. o. Gr.
125. Grensepunkt XX (bøie), beliggende på 58° 56',45 n. br. og 10° 55',35 l. o. Gr. (midtpunktet av linjen Hejaknubb—Stora Drammen).

Bilag 2.**Oversikt**

over tilfelle hvor fiskeopsynet har gitt utenlandske trålere advarsel for ulovlig fiske på norsk fiskeområde i tiden etter at de ved kgl. resolusjon av 12 juli 1935 fastsatte grenselinjer er blitt hevdet.

1. *Finsk tråler «Syvari».*

Den 19. november 1935 blev denne tråler av opsynsskibet «Lyngen» gjort oppmerksom på at den fisket på norsk område ved Havningsberg. Tråleren etterkom straks anmodningen om å gå lenger ut og holdt sig siden utenfor grensen.

2. *Britisk tråler «Moravia».*

I en note av den 30 november 1935 meddelte den britiske chargé d'affaires at tråleren «Moravia» av Grimsby hadde klaget til den britiske konsul i Tromsø over at den av det norske opsynsskib «Lyngen» var blitt hindret i å fiske en mil utenfor de såkalte «røde linjer» på 71° 9,45' n. br. og 27° 21,30' ø. l.

I en skrivelse av samme dag meddelte Forsvarsdepartementet at chefen for «Lyngen» den 28 november hadde innrapportert at «Moravia» (Gy. 1018) var blitt praiet på 71° 10' nr. br. og 27° 20' ø. l. på Sværholthavet) 2,5 mil inenfor den norske fiskerigrense. Tråleren hadde svart at den var en mil utenfor grenselinjen (d. v. s. den «røde linje»). Den hadde tilføiet at den reiste hjem og hadde fjernet sig.

Under en samtale med utenriksråden den 11 desember uttalte den britiske chargé d'affaires at hans regjering ikke vilde foreta sig noe mer i anledning av «Moravia».

3. *Britisk tråler «Bunsen».*

Den 1. februar 1936 innberettet chefen for opsynsskibet «Heimdal» at han hadde praiet tråleren «Bunsen» av Hull (H. 269), som fisket på norsk område nordvest av Nordkyn. Tråleren blev advaret overensstemmende med instruksen, men fortsatte å fiske, da den mente at den var utenfor grensen.

Den 4. februar 1936 innberettet chefen for opsynsskibet «Farm» at den hadde advaret tråleren «Bunsen» som fisket på norsk område nordvest for Nordkyn (omtrent på samme sted som den 1 februar).

Tråleren tok inn sin bøie og gikk mot Honningsvåg.

Den britiske sendemann klaget i en note av 27. februar over dette tilfelle, men saken blev ikke forfulgt.

4. *Britisk tråler «Malmata».*

Den 22. februar 1936 innberettet chefen for opsynsskibet «Heimdal» at han hadde praiet tråleren «Malmata» av Grimsby (Gy. 199) utenfor Kjølnes og advart den for ulovlig fiske på norsk område. Tråleren flyttet straks utenfor grenselinjen.

5. *Britiske trålere «Esquimaux» og «Arkwright».*

I skrivelse til Utenriksministeren av 22 februar 1936 klaget den britiske sendemann over at disse to trålere var blitt «interfered with» av norske opsynsskib mens de fisket på det åpne hav utenfor de «røde linjer».

I skrivelse av 25 februar medelte Forsvarsdepartementet at chefen for opsynsskibet «Michael Sars» i en rapport av 1 februar hadde innberettet at trålerne «Esquimaux» (H. 22) og «Arkwright» (H. 314) den 29 januar hadde fisket utenfor grensen nokså nær de norske bruk ved Bleik. Trålerne var blitt gjort oppmerksom på brukene og anmodet om å holde sig klar av dem.

Dette blev meddelt den britiske sendemann i skrivelse av 27 februar. Utdrag av en skriftlig rapport blev oversendt med skrivelse av 27 mars.

6. *Britisk tråler «Edwardian».*

Den 11 april 1936 meddelte chefen for opsynsskibet «Michael Sars» at han hadde gitt advarsel til tråleren «Edwardian» av Grimsby (Gy. 328) som fisket på norsk område på 70° 57' n. br. og 29° 9,5' ø. l. (utenfor Tanafjord). Tråleren hadde fjernet sig.

7. *Britisk tråler «Bunsen».*

Den 16. mai 1936 meddelte chefen for opsynsskipet «Michael Sars» at han hadde gitt advarsel til tråleren «Bunsen» av Hull (H. 269) på $70^{\circ} 56,8'$ n. br. og $23^{\circ} 11,4'$ ø. l. (nordvest for Tahalsen på Sørøya). Tråleren protesterte, men hev inn trålen og gikk til Hammerfest for å rapportere saken til den britiske konsul i Tromsø. Den lot sin bøie bli stående.

Den 17. mai gikk tråleren ut fra Hammerfest og begynte igjen å fiske ved samme bøie. Den blev på nytt advart av «Michael Sars» som hadde fulgt efter den. Tråleren fortsatte å fiske.

Den 20 mai fisket samme tråler rundt en bøie som var beliggende på $71^{\circ} 12'$ n. br. og $25^{\circ} 1'$ ø. l. Den blev ikke praiet, da den tok inn trålen og bøien da opsynsskipet nærmet sig.

Den britiske sendemann gjorde en muntlig henvendelse om «Bunsen» og om en annen tråler ved navn «Grampian» den 25. mai. Oplysningene om «Bunsen» blev

meddelt den britiske legasjon i en note av 30 mai.

Om «Grampian» har opsynet ikke kunnet gi nogen opplysning.

8. *Britiske trålere «Cape Melville», «Capel» og «Lord Mountbatten».*

I et brev til utenriksministeren av 31 mai 1936 klaget den britiske sendemann efter ordre av sin regjering over at disse trålerne var blitt «ordered outside the Decree limit» mens de fisket ca 10 mil nordost av Fugløy (på LoppHAVET).

Ifølge innberetning fra chefen for «Michael Sars» til Forsvarsdepartementet blev ovennevnte trålere praiet den 29 mai mens de fisket innenfor grenselinjen på LoppHAVET ($70^{\circ} 32,2'$ n. br. og $20^{\circ} 31'$ ø. l. og $70^{\circ} 32,6'$ n. br. og $20^{\circ} 34'$ ø. l.). De blev gjort oppmerksom på at de fisket på norsk område og anmodet om å gå utenfor. Ingen av dem vilde erkjenne at de var på norsk område, men gikk dog efter en stunds forløp lenger ut.